

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN JA TAMPEREEN YLIOPISTON VÄLINEN SOPIMUS VUOSILLE 2017-2020

1. YLEISTÄ

Opetus- ja kulttuuriministeriö ja yliopisto ovat yliopistolain (558/2009) 48 §:n 1 momentin nojalla sopineet yliopiston toiminnalle asetettavista tavoitteista. Sopimuksessa asetetut tavoitteet on johdettu hallitusohjelmasta, hallituksen toimintasuunnitelmasta sekä muista eduskunnan ja valtioneuvoston korkeakouluille asettamista strategisista tavoitteista.

2. KORKEAKOULULAITOKSEN YHTEISET TAVOITTEET JA KORKEAKOULUKOHTAISET TOIMENPITEET

Tavoitetila 2025

Suomalainen - nykyistä laadukkaampi, kansainvälisempi, vaikuttavampi ja tehokkaampi - korkeakoululaitos on vuonna 2025 kansainvälisesti kilpailukykyinen, mahdollistaa korkeaan osaamiseen perustuvan suomalaisen yhteiskunnan ja toimintatapojen uudistumisen sekä tuottaa osaamista ja uutta tietoa globaalien, usein monialaisten ongelmien ratkaisemiseen. Korkeakoulut ja tiedelaitokset ottavat toiminnassaan ennakoivasti huomioon toimintaympäristön muutokset, kuten digitalisaation, kansainvälistymisen ja väestökehityksen.

Suomalaiset yliopistot ja ammattikorkeakoulut ovat kansainvälisesti vahvoja ja kilpailukykyisiä toimijoita. Korkeakoululaitos muodostuu korkeatasoisista, vahvuusalueilleen profiloituneista yliopistoista ja ammattikorkeakouluista. Näiden osaaminen täydentää toisiaan siten, että yhteiskunnan ja työelämän erilaisiin tarpeisiin vastataan. Korkeakoulujen toiminnassa korostuvat sivistystehtävä, yhteiskuntavastuu ja vaikuttavuus, kestävän kehityksen periaatteet, eettinen toimintatapa sekä hyvän tieteellisen käytännön noudattaminen. Laatua on vahvistettu kansainvälistymällä, digitalisaatiota hyödyntämällä sekä toimintaa modernisoimalla. Opintopolkuja on joustavoitettu, tieto on avointa ja infrastruktuurit yhteiskäytössä. Suomeen muodostuu tutkimuksen huipulla toimivia yliopistoja ja kaikissa yliopistoissa on kansainväliselle tasolle yltäviä tutkimusaloja. Ammattikorkeakoulujen soveltava tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta tukee entistä vahvemmin koulutusta ja luo edellytyksiä pk-yritysten sekä yksityisen ja julkisen sektorin palvelujen uudistumiselle.

Korkeakoulut ennakoivat ja tukevat yhteiskunnan, kulttuurin ja työelämän uudistumista ja turvaavat tarvittavan korkeakoulutetun työvoiman saatavuuden, ottaen huomioon pienevän nuorisoikäluokan sekä työ- ja elinkeinoelämän ja yhteiskunnan muutosten vaikutukset alakohtaisiin koulutustarpeisiin. Korkeakoulut vahvistavat osaamisellaan eri toimijoita yhdistäviä alue- ja alakohtaisia innovaatio- ja osaamiskeskittymiä. Nämä edistävät alueiden omiin vahvuuksiin ja kilpailuetuihin perustuvaa älykästä erikoistumista sekä uusien kasvualojen vahvistumista. Samalla hyödynnetään alueiden osaamispotentialia korkeakoulujen toiminnan kehittämisessä.

Korkeakouluyhteisö heijastaa väestön moninaisuutta ja sen toiminnassa toteutuu yhdenvertaisuus ja tasa-arvo.

Korkeakoulut vahvistavat vaikuttavuuttaan erityisesti lisäämällä osaamisen ja tutkimustulosten laajempaa hyödyntämistä, kaupallistamista, osaamisen vientiä, elinikäisen oppimisen mahdollisuuksia sekä yrittäjyysvalmiuksia ja -edellytyksiä. Korkeakoulut avaavat laajasti tutkimuksen tuloksia ja kehittävät aktiivisesti uusia toimintamalleja osaamisen siirtämiseksi yhteiskuntaan.

Korkeakoulujen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmät ovat yhteentoimivia. Tietojen ja käsitteiden yhteismitallisuus sekä valtakunnallinen tietovaranto tukevat korkeakoulujen toimintaa ja ministeriön ohjausta.

Korkeakoulut ovat lisänneet kansainvälistä vaikuttavuutta ja näkyvyyttä strategisesti valituilla alueilla hyödyntäen keskinäistä yhteistyötä ja verkottumista. Korkeakoulut hyödyntävät monipuolisesti eurooppalaisen korkeakoulutus- ja tutkimusalueen sekä Team Finland -toiminnan mahdollisuuksia.

Vahvat korkeakouluyksiköt osaamisen uudistajina

Korkeakoulut jatkavat alakohtaista ja alojen välistä toiminnallista ja rakenteellista kehittämistä osaamisen kokoamiseksi ja epätarkoituksenmukaisten päällekkäisyyksien purkamiseksi. Korkeakoulut profiloituvat, selkeyttävät ja tiivistävät yhteistyötä ja työnjakoa niin keskenään kuin tutkimuslaitosten kanssa koulutuksessa, tutkimuksessa, tukipalveluissa, rakenteissa ja infrastruktuureissa. Syvenevällä yhteistyöllä tuetaan voimavarojen tehokasta käyttöä ja laadun vahvistamista. Kansalliset ja kansainväliset strategiset kumppanuudet vahvistavat korkeakoulujen profiileja. Korkeakoulut keskittävät voimavaroja harvempiin, vaikuttavampiin ja taloudelliselta kantokyvyltään vahvempiin toiminnallisiin yksiköihin. Tämä edellyttää myös poisvalintojen toteuttamista korkeakouluissa.

Konsernin sisällä tuki- ja hallintopalveluiden yhdistämistä ja toiminnan päällekkäisyyksien karsimista jatketaan. Voimavaroja suunnataan konsernin yhteisen strategian pohjalta erityisesti vahvuusalojen tukemiseen ja yhteiskunnallisen vaikuttavuuden edistämiseen.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Tampereen teknillisen yliopiston ja Tampereen yliopiston yhdistyessä järjestettiin uuden yliopiston tukipalvelut yhdeksi kokonaisuudeksi. Yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun välinen Tampere3-sopimus sisälsi tavoitteen yhdessä tuotettavien palveluiden muodostamisesta Tampereen korkeakoulu yhteisössä. Tätä varten tehtiin vuoden 2019 aikana selvityksiä. Tavoitteena on toteuttaa asiakaslähtöiset, monialaiset, korkealaatuiset sekä yhtenäisesti johdetut ja tehokkaasti organisoidut palvelut korkeakoulu yhteisölle. Selvitysten pohjalta konsernin yhteisiä tukipalveluja on suunniteltu Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Ensimmäinen yhteinen palvelu on kirjasto. Ammattikorkeakoulun kirjastopalvelut siirrettiin liikkeenluovutuksella 1.3.2019 Tampereen yliopistolle. Loppuvuodesta 2019 jatkettiin erityisesti tietohallinnon, tila- ja kiinteistöpalveluiden ja liikuntapalveluiden liikkeenluovutuksia, jotka on tarkoitus toteuttaa 1.4.2020 alkaen. Seuraavien sovittujen palveluiden liikkeenluovutukset toteutetaan 1.8.2020.

Korkeakoulu yhteisön kattavia hankkeiden teemoja olivat digitalisaatio, innovaatio toiminta, jatkuva oppiminen, kampuskehitys sekä yhteistyö ja kumppanuudet.

Laadukkaasta koulutuksesta nopeammin työelämään

Korkeakoulut nostavat koulutuksen laatua uudistamalla koulutussisältöjä, opetusmenetelmiä, oppimisympäristöjä ja opettajien osaamista sekä lisäämällä yhteistyötä. Korkeakoulut hyödyntävät digitalisaation tuomia mahdollisuuksia täysimääräisesti. Korkeakoulut kehittävät opiskelijavalintoja, hyväksilukumenettelyjä ja tutkintoja niin, että kansallinen ja kansainvälinen liikkuvuus lisääntyy. Korkeakoulut luopuvat pääsääntöisesti siltaopinnoista.

Korkeakoulut hyödyntävät toisen asteen tutkintoja opiskelijavalinnassa nykyistä enemmän ja luopuvat pitkäkestoisesta valmistautumisesta edellyttävistä pääsykokeista. Korkeakoulut lisäävät yhteistyötään toisen asteen koulutuksen järjestäjien kanssa korkeakouluopintoihin siirtymisen nopeuttamiseksi. Valintamenettelyjä kehitetään alakohtaisessa yhteistyössä. Ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittavien osuutta uusista opiskelijoista kasvatetaan hyödyntämällä paikkojen varamahdollisuutta ensikertaisille hakijoille ja kehittämällä siirto-opiskelijoiden valintaa.

Korkeakoulut tukevat mahdollisuuksien tasa-arvoa ja edistävät tutkintojen suorittamista tavoiteajassa kaikilla tutkintotasoilla. Korkeakoulut lisäävät joustavia opiskelumahdollisuuksia sekä aiemmin hankitun osaamisen tunnustamista. Korkeakoulut monipuolistavat opiskelijoiden ohjausta ja lisäävät yhteistyötä työelämän kanssa. Toimivat ura- ja rekrytointipalvelut tukevat nopeaa valmistumista ja työllistymistä. Korkeakoulut ottavat käyttöönsä valtakunnallisen uraseurannan.

Korkeakoulut ottavat vastuuta maahanmuuttajien osaamisen ja koulutustarpeiden tunnistamisesta sekä työllistymisen edellytysten parantamisesta.

Yliopisto lisää ensimmäistä korkeakoulututkintoa suorittamaan valittujen osuutta kaikista uusista opiskelijoista. Toisen asteen todistuksiin perustuvasta opiskelijavalinnasta tulee pääasiallinen valintatapa vuoteen 2020 mennessä. Yliopisto osallistuu alakohtaisten yhteisvalintojen kehittämiseen siten, että yhteisvalinta on käytössä pääsääntöisesti sopimuskauden loppuun mennessä ja mahdolliset valintakokeet toteutetaan yhteistyössä muiden alalla koulutusta tarjoavien yliopistojen kanssa.

Korkeakoulutukseen siirtymisen nopeuttamiseksi ja osallistumisen laajentamiseksi Tampere3-yhteistyössä kehitetään toisen asteen opiskelijoille tarjottavia opintoja. Yliopisto lisää opiskelijoiden oppimista tukevia palveluja ja opiskelijan valinnanmahdollisuuksia. Digitaalisen oppimisympäristön ja opiskelijoiden sähköisten palvelujen uudistaminen toteutetaan sopimuskauden loppuun mennessä.

Ammattikorkeakoulu- ja yliopistotutkinnot säilyvät profiileiltaan erilaisina ja täydentävät toisiaan.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Tampereen yliopisto toimii aktiivisesti opiskelijavalintoihin liittyvissä valtakunnallisissa yhteistyöryhmissä ja edistää alakohtaisen valintayhteistyön kehittämistä sekä vaihtoehtoisia opiskelijavalintaväyliä. Esimerkkinä vaihtoehtoisten opiskelijavalintaväylien kehittämisestä on yhteiskuntatutkimuksen näyttöreitti yhteistyössä Helsingin yliopiston kanssa.

Syksyllä 2020 suomenkielisessä koulutuksessa aloittavista opiskelijoista valitaan todistusvalinnalla pääosin vähintään 51 % valituista. Todistusvalinta on käytössä kaikissa muissa suomenkielisissä koulutuksessa paitsi arkkitehtuurissa, teatterityön tutkinto-ohjelmassa, hoitotieteessä ja filosofiassa.

Tiedekasvatuksen toimenpiteet on koottu Juniversity -kokonaisuudeksi. Juniversity on lasten oma yliopisto, jonka tavoitteena on tarjota innostava tiedepolku kaikille oppijoille. Juniversity koordinoi, toteuttaa ja kehittää tiedekasvatustoimintoja lapsille ja nuorille.

Toisen asteen opiskelijoille suunnattua palvelukokonaisuutta kehitetään yhdessä Tampereen kaupungin, Tampereen ammattikorkeakoulun ja Tampereen kesäyliopiston kanssa.

Tampereen yliopistossa käynnistettiin vuonna 2019 koulutusta uudistava kehittämisohjelma. Ohjelman kokonaisuudet ovat: koulutus uudistus, tiedekasvatuksen ja opiskelijarekrytoinnin strateginen kehittäminen, pedagoginen uudistuminen ja opettajuuden kehittäminen, opiskelijoiden hyvinvointi, ohjaus ja osallisuus sekä jatkuva oppiminen ja digitalisaatio.

Koulutus uudistuksella yliopisto varmistaa sen, että koulutuksen saaneilla on riittävä osaaminen tulevaisuuden työelämässä toimimiseen, uudistamiseen ja jatkuvaan oppimiseen. Yliopisto lisää joustavia opiskelumahdollisuuksia ja yksilöllisiä opintopolkujaa, osaamisen tunnistamista, työelämäyhteyksiä ja kansainvälisyysosaamista kaikkiin tutkinto-ohjelmiin.

Pedagogista uudistumista ja kehittämistä viedään eteenpäin yhdessä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa toteutettavalla Teaching and Learning Centrellä, joka tukee opettajien pedagogista kehittymistä.

Opintojen ohjausta on tehostettu vuonna 2019 hyväksytyillä yhteisillä ohjauksen linjauksilla sekä opettajatuutoroinnin ottamisella käyttöön koko yliopistossa. Opiskelijahyvinvointiin liittyen on otettu käyttöön yhteinen opiskelijatuutorointimalli.

Oppimisympäristöjä sekä opetuksen ja oppimisen perustyövälineitä on yhtenäistetty korkeakoulu yhteisön sisällä. Keskeiset opiskelijoiden palveluprosessit ovat digitalisoinnin piirissä. Syksyllä 2019 suunniteltiin vuonna 2020 aloitettava digipedagogiikan kehittämisen kokonaisuus, jonka tavoitteena on kehittää opetushenkilökunnan digivalmiuksia ja joustavien opiskelumahdollisuuksien tarjontaa.

Tampereen yliopisto on kehittänyt tutkintoportfoliotaan laaja-alaisen ja monitieteisten koulutusten suuntaan. Syksyllä 2019 alkoivat laaja-alainen kielten koulutus, viestinnän monitieteinen koulutus, bioteknologian ja biolääketieteen tekniikan koulutus sekä Master's Degree Programme in Security and Safety Management. Vuoden aikana perustettiin myös syksyllä 2020 alkavat Master of Science Degree Programme in Environmental Engineering, Bachelor's Degree Programme in Sustainable Urban Development (yhdistää hallintotieteen, yhteiskuntatieteen ja tekniikan alan koulutusta) ja Master's Degree Programme in Computing Sciences (kouluttaa sekä tekniikan että luonnontieteellisen alan osaajia).

Yliopisto on jatkanut Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa monialaista opetussuunnitelmatyötä. Työ on keskittynyt eri tutkinto-ohjelmien yhteisen osaamisen tunnistamiseen ja tunnistetun yhteisen aineksen opetuksen toteuttamiseen yhteistyössä usean tutkinto-ohjelman kesken. Kehittämistyössä tarkastellaan myös

uusia yhteistyömahdollisuuksia eri tieteenalojen kesken sekä suunnitellaan koko korkeakoulu yhteisön tasolla kaikille opiskelijoille yleisten työelämätaitojen, kuten talous- ja johtamisosaamisen sekä etiikan, opetustarjontaa.

Jatkuvaa oppimista on kehitetty Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa. Vuonna 2019 on käynnistetty jatkuvan oppimisen pilotteja, joissa kehitetään yksilöllistä ohjausta ja tukea, työssä opitun tunnistamista ja oppinnollistamista, osaamisen läpinäkyväksi tekemistä yksilötasolla digitalisaation ja tekoälyn keinoin, koulutuksen modulaarisuutta sekä työnantajayhteistyötä ja asiakaslähtöisyyttä.

Tutkimuksella ja innovaatiotoiminnalla vaikuttavuutta, kilpailukykyä ja hyvinvointia

Korkeakoulut tukevat uusia lupaavia tutkimusaloja sekä kansainvälisen huipun tuntumassa kehittyviä tutkimussuuntia. Korkeakoulut ovat sitoutuneet avoimeen toimintakulttuuriin ja avoimen tieteen käytänteisiin kaikilla organisaation tasoilla. Korkeakoulut tukevat kansallisen osaamis pääoman kasvua mm. avoimen tieteen ja tutkimuksen sekä käyttäjälähtöisen kehittämis- ja innovaatiotoiminnan toimenpitein.

Korkeakoulut kehittävät tutkimuslaitosten sekä muun työ- ja elinkeinoelämän kanssa pitkäjänteisesti yhteisiä tutkimusympäristöjä, joilla on edellytykset menestyä kansainvälisessä ja monitieteisessä toimintaympäristössä. Korkeakoulut vahvistavat tutkimuslaitos- ja työelämäyhteistyötä ja kokoavat sitä tukevaa osaamistaan sekä kehittävät toimintatapojaan tutkimustulosten ja innovaatioiden kaupallistamiseksi.

Korkeakoulut kokoavat tutkimusrahoitusasiantuntemustaan sekä kehittävät toimintatapojaan ja keskinäistä yhteistyötään siten, että niillä on paremmat edellytykset hankkia laadullisesti kilpailtua, täydentävää rahoitusta strategiansa ja profiilinsa mukaiseen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotyöhön ja sekä taiteelliseen toimintaan.

Tampereen yliopistoa kehitetään tavoitteena kansainvälisesti arvostettu, työelämää ja suomalaista yhteiskuntaa kehittävä monialainen yliopisto. Tampereen yliopisto ja Tampereen ammattikorkeakoulu muodostavat yhtenäisesti johdetun strategisen kokonaisuuden.

Yliopisto nostaa koulutuksensa ja tutkimuksensa laatua, lisää yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan ja edistää kaksisuuntaista osaamisen siirtämistä. Yliopisto hyödyntää innovatiivisesti yhteistyön mahdollisuudet korkeakoulu yhteisön sisällä ja lisää yhteistyötä sidosryhmien kanssa.

Yliopisto lisää tieteenalojensa välistä tutkimusyhteistyötä ja paikantaa uusia monitieteisen yhteistyön mahdollisuuksia erityisesti tieteenalojen välisiltä rajapinnoilta.

Yliopiston avoimen tieteen toimintapa nousee sopimuskauden aikana tasolle viisi.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Tampereen yliopisto jatkoi koulutuksen ja tutkimuksen kehittämisohjelmiansa mukaisia toimenpiteitä. Yliopiston ja Tampereen ammattikorkeakoulun yhteisen kehittämisen kohteena oli erityisesti koulutus ja palvelut. Toimielinten ja valmistelevien ryhmien ja neuvostojen kokoonpanoissa oli edustajat Tampereen ammattikorkeakoulusta. Ylioppilaskunnan ja yliopiston johdon edustajat tapasivat säännöllisesti.

Tutkimusstrategian toimeenpanoa varten yliopisto käynnisti tutkimuksen kehittämisohjelman. Kehittämisohjelmassa on yhdeksän aluetta: tutkimuksen arkkitehtuuri, tutkimusympäristöt, tutkimusosaaminen, talouden hallinta, ulkoinen yhteistyö, tutkimusetiikka, seuranta- ja arviointijärjestelmä, innovaatiotoiminta ja yhteys koulutukseen. Vuoden 2019 aikana on valmisteltu uusien monialaisten tutkimusalojen käynnistämistä yhteiskunnallisesti merkittävien teemojen ympärillä. Kehittämisohjelmaa viedään eteenpäin korkeakoulu yhteisön tiiviissä yhteistyössä.

Vuonna 2019 Tampereen yliopistossa käynnistettiin innovaatiokulttuurin kehittämisohjelma. Siinä kehitetään innovaatio- ja yrittäjyyskoulutusta ja vahvistetaan korkeakoulu yhteisön roolia innovaatioekosysteemissä. Ohjelmassa on käynnistetty innovaatiotoimijoiden verkosto ja vahvistettu opiskelijälähtöistä innovaatiotoimintaa. Korkeakoulu yhteisön innovaatiopalveluita kehitettiin monialayhteisön tarpeisiin kaikilla kampuksilla.

Tutkimustulosten hyödyntäminen kehittyi. Vuoden lopussa korkeakoulu yhteisössä oli 20 aktiivista tutkimustulosten kaupallistamishanketta ja 13 hankeaihiota. Yhteistoimintaa koko suomalaisen korkeakoulukentän kanssa tiivistettiin. Esimerkiksi Aalto-yliopiston ja Oulun yliopiston kanssa kehitettiin tutkimustulosten hyödyntämisen toimintamalleja.

Terveysteknologioiden ja biotieteiden tulosten hyödyntämistä vahvistettiin. Osallistamalla SPARK Finlandin toimintaan ja Business Finlandin rahoituksien myötä on syntymässä useita uusia yrityksiä. Vuonna 2019 valmisteltiin SPARK Finland -ohjelman koordinoitavastuun siirtoa Tampereen yliopistolle.

Tampereen yliopisto saavutti avoimen tieteen kypsyysarvioinnissa korkeimman tason sopimuksen mukaisesti saaden toiseksi eniten pisteitä. Yliopisto sai erityisen hyvät arviot avoimen tieteen ja tutkimuksen strategisesta johtamisesta ja linjauksista. Avoimen tieteen eteenpäin viemisessä on keskitytty aiempaa tiiviimpään ja monipuolisempaan yhteistyöhön yliopiston sisällä, kansallisesti ja kansainvälisesti.

Korkeakoulu yhteisö voimavarana

Korkeakoulut arvioivat ja kehittävät suunnitelmallisesti johtamista ja asiantuntijatyön edellytyksiä kaikilla organisaatiotasolla. Korkeakoulut toteuttavat hyvää ja avointa henkilöstöpolitiikkaa sekä ottavat työhyvinvoinnin tarkastelussa käyttöön yhtenäisen ja vertailukelpoisen työvälineen. Korkeakoulut edistävät tasa-arvoa ja moniarvoisuutta henkilöstöpolitiikassaan sekä perustehtäviensä sisältöjen kehittämisen kautta. Korkeakoulu yhteisöä vahvistetaan henkilöstön osaamista kehittämällä, verkostoitumalla, kansainvälisillä rekrytoinneilla sekä hyödyntämällä opiskelijoiden osaamista. Korkeakoulut ottavat merkittävän roolin toiminta-alueensa kulttuurisen monimuotoisuuden vahvistamisessa.

Korkeakoulut kuulevat ja sitouttavat henkilöstöä ja opiskelijoita johtamis-, organisaatio- tai muiden uudistusten varhaisessa vaiheessa siten, että korkeakoulu yhteisön jäsenet voivat vaikuttaa ja ottaa vastuuta muutoksista. Korkeakoulut hyödyntävät opiskelija- ja henkilöstöpalautejärjestelmiä sekä digitalisaation mahdollisuuksia toimintakulttuurin ja käytäntöjen kehittämisessä.

Tampereen korkeakoulu yhteisö on kansainvälinen ja osallistava. Opiskelussa ja työskentelyssä kampuksilla hyödynnetään osallistavia työtapoja ja digitaalisia työvälineitä. Opiskelijoiden oppimista edistetään, oppimiskokemuksia parannetaan ja oppimisen ohjausta tehostetaan oppimisanalytiikan ja muiden teknisten ratkaisujen avulla.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Tampereen yliopiston hallitus vahvisti syyskuussa 2019 yliopiston arvot arvotyön yhteisöryhmän työn pohjalta. Yhteisön jäsenistä laajasti kootun ryhmän kevään arvotyöprosessin aikana tunnistamat seitsemän arvoa ovat avoimuus, kriittisyys, moninaisuus, oppijalähtöisyys, rohkeus, sivistys ja vastuullisuus.

Tampereen yliopisto on mukana kolmevuotisessa EU:n Erasmus-ohjelman rahoittamassa innovatiivisten eurooppalaisten yliopistojen verkostossa ECIU (European Consortium of Innovative Universities). ECIU:n tavoitteena on kehittää uudenlainen yliopistokonsepti, joka perustuu tarvelähtöiseen, kansainväliseen ja joustavaan tutkimukseen ja koulutukseen.

Tampereen yliopiston keskeisiä strategisia teemoja ovat hyvä henkilöstöpolitiikka, henkilöstön hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen. Syksyllä 2019 toteutettiin eläkeyhtiö Varman yliopistoille tarjoama työhyvinvointikysely, joka kuului Tampereen yliopiston henkilöstön työhyvinvoinnin seurannan jatkumoon, joka käynnistyi keväällä 2019 Pulssi-kyselyillä. Pulssi-kyselyssä saadun palautteen myötä on lisätty tiedonkulkua, järjestetty keskustelutilaisuuksia ja tuettu yhteisöllisyyttä erilaisin toimenpitein. Henkilöstölle järjestettiin muutosta tukevia luentoja ja koulutuksia. Yhteistyö ylioppilaskunnan kanssa on ollut tiivistä ja opiskelijat ovat aktiivisesti mukana sekä toimielintyöskentelyssä että korkeakoulu yhteisön kehittämistyössä.

3. TAMPEREEN YLIOPISTON TEHTÄVÄ, PROFILI JA VAHVUUSALAT

Tehtävä ja profiili

Tampereen yliopiston profiiliin ytimessä ovat tekniikan, terveyden ja yhteiskunnan alojen sekä niiden rajapinnoille sijoittuva tutkimus ja koulutus. Yliopisto yhdistää kansainvälisiä läpimurtoja tuottavan huipputieteen ja soveltavan tutkimuksen. Vaikuttavimmat ratkaisut syntyvät yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa.

Yliopiston tavoitteena on olla edelläkävijä korkeakoulutuksen ja elinikäisen oppimisen uudistajana. Yliopisto takaa tutkimuksen, yliopistokoulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen saumattoman yhteyden.

Yliopisto edistää laajapohjaisen tiedon ja osaamisen avulla yhteiskunnan kestävästä kehityksestä. Yliopisto on vaikuttajana ainutlaatuinen.

Vahvuusalat ja uudet, nousevat alat

Yliopisto määrittelee vahvuusalan ja uudet nousevat alansa seuraavan sopimuskauden alkuun mennessä.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Tampereen yliopisto jatkoi strategian syventämistyötä yliopiston hallituksen johdolla yhteisölähtöisesti. Vahvuusalojen ja uusien, nousevien alojen määrittely eteni. Strategian syventämisen tuloksena hallitus viimeisteli vahvuusalojen ja uusien, nousevien alueiden määritelmiä tammi-helmikuun 2020 aikana. Hallitus päätti syvennetystä strategiasta 10.2.2020.

Yliopiston strategia pohjautuu Tampereen korkeakoulu yhteisön strategiaan.

4. TUTKINTOTAVOITTEET

Tavoitteet	Vuosina 2017 - 2020 keskimäärin
Ylemmät korkeakoulututkinnot	2 045
Kasvatusalat	150
Terveys- ja hyvinvointialat	60
Taiteet ja kulttuurialat sekä humanistiset alat	190
Yhteiskuntatieteet ja palvelualat	400
Liiketalous, hallinto ja oikeustieteet	120
Luonnontieteet	85
Tietojenkäsittely ja tietoliikenne sekä tekniikan alat	920
Lääketiede	120
Yliopistokohtaiset tavoitteet	
Tohtorin tutkinnot	197
Alemmat korkeakoulututkinnot	1 950

Tampereen yliopiston opettajankoulutuksen tutkintotavoitteet kaudella 2017-2020 ovat vuosittain: lastentarhanopettajat 60, luokanopettajat 70, humanistiset oppiaineet 40 ja matemaattis-luonnontieteelliset oppiaineet 20.

Yliopisto vähentää sisäänottomääriä humanistisilla koulutusaloilla, erityisesti kielitieteissä ja taiteiden tutkimuksessa. Yliopisto vähentää humanistisen alan opettajankoulutusta. Yliopisto suuntaa kasvatustieteellisen koulutusalan sisäänottojaan yleisestä kasvatustieteestä opettajankoulutuksen kasvaviin koulutustarpeisiin (lastentarhan- ja luokanopettajakoulutus). Yliopisto lisää lastentarhanopettajakoulutuksen sisäänottoa 20 opiskelijalla vuodesta 2017 alkaen.

Yliopisto suuntaa yhteiskuntatieteellisen alan koulutustarjontaa vahvemmin sosiaalityön kelpoisuuden tuottavaan koulutukseen.

Yliopisto ottaa rakennusalan koulutuksessa huomioon puurakentamisen kehittämistarpeet.

TAMPEREEN YLIOPISTON SAAVUTUKSET 14.2.2020 MENNESSÄ

Vuosien 2017-2019 tutkintomäärien keskiarvojen perusteella uusi yliopisto saavutti 91 % tutkintotavoitteistaan. Painoalojen ylempien korkeakoulututkintojen tutkintotavoitteet saavutettiin keskimäärin hyvin. Yhteiskuntatieteissä tavoite ylitettiin. Sen sijaan tietojenkäsittelyn ja tietoliikenteen sekä tekniikan ja lääketieteen aloilla tavoite jäi saavuttamatta. Ylempien korkeakoulututkintojen tavoitteesta saavutettiin 97 %. Alempi korkeakoulututkinto ei vielä ole kaikilla aloilla opiskelijan tavoittelema tutkinto, minkä takia alempien korkeakoulututkintojen tavoitteesta saavutettiin 83 %. Tohtorin tutkintojen tavoite jäi yhden tutkinnon vahaaksi tavoitteesta.

Opiskelijoiden hyvinvointiin ja opiskelutaitoihin liittyviä palveluita on lisätty. Opintojen suunnittelun työkaluja ja sähköisiä asiointipalveluja on kehitetty uuden koulutuksen ohjausjärjestelmän käyttöönoton yhteydessä. Käyttöönotto tapahtuu kokonaisuudessaan vuonna 2020. Tiedekunnissa on jatkettu opintojen sujuvoittamisen toimenpiteitä.

Tampereen yliopisto lisäsi 25 uutta opiskelijapaikkaa syksyllä 2019 alkavaan sosiaalityön koulutukseen. Lisäyksen jälkeen sosiaalityön koulutuksen aloittaneiden määrä oli yhteensä 105.

Puurakentamisen kannalta tärkeää opetus- ja tutkimushenkilöstöresurssia on vahvistettu yhteistyönä Tampereen ammattikorkeakoulun kanssa.

5. RAHOITUS

Opetus- ja kulttuuriministeriö myöntää yliopistolle perusrahoitusta yliopistolaissa säädettyjen tehtävien toteuttamiseksi yliopistolain (558/2009) 49§:n, yliopistoista annetun valtioneuvoston asetuksen (770/2009) 5, 6 ja 7 §:n ja yliopistojen perusrahoituksen laskentakriteereistä annetun opetus- ja kulttuuriministeriön asetuksen (331/2016) perusteella yhteensä 207 657 000 euroa momentilta 29.40.50 seuraavasti:

a) Laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoitukseen 182 986 000 euroa.

Yliopiston valtakunnallisina tehtävinä on otettu huomioon Seinäjoen yliopistokeskus, Porin yliopistokeskus, FICAM, Tietoarkisto ja harjoittelukoulu. Perusrahoitukseen sisältyy vuosittain yhteensä 7 237 000 euroa (rahoitustaso vuonna 2019) kauden 2017-2020 valtakunnallisten tehtävien perusteella.

Strategiarahoitusta kohdennetaan yliopiston strategian mukaiseen toimintaan 21 600 000 euroa vuonna 2019 ja 21 300 000 euroa vuonna 2020 ottaen huomioon yliopiston strategia ja sopimuksessa nimetyt strategisen kehittämisen toimenpiteet. Strategiarahoituksen kohdentamisessa on otettu huomioon erityisesti:

- Tampere3 -kokonaisuuden muodostaminen ja painoalojen vahvistaminen
- joustavat opintopolut, opiskelijan sähköiset palvelut ja digitaalisuus opetuksessa, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatio toiminnan yhdistäminen samaan kokonaisuuteen, yrittäjyyden vahvistaminen, kaupunkiympäristön laajempi hyödyntäminen
- monialainen opetus ja tutkimus
- opetusyhteistyö
- kansainvälistyminen
- tutkimusinfrastruktuurien vahvistaminen
- lastentarhaopettajakoulutuksen laajentaminen
- lääketieteellisen koulutuksen laajentaminen kaudella 2013-2016
- jatkuvan oppimisen toimenpiteet

b) Yliopiston valtionrahoitukseen sisältyy vuonna 2019 lisäksi 3 954 000 euroa yliopistolain (558/2009) mukaista rahoitusta laskennallisin perustein määräytyvään perusrahoituksen ulkopuolella.

Arvonlisäverolain (1501/1993) 39 §:ssä ja 40 §:ssä tarkoitettuihin koulutuspalveluihin sekä yliopistojen muuhun kuin liiketaloudelliseen toimintaan liittyviin hankintoihin ja toimitilavuokriin sisältyvien arvonlisäverojen osuus yliopistoille aiheutuneista kustannuksista yhteensä 20 717 000 euroa.

Myönnettyä rahoitusta ei käytetä elinkeinotoiminnan tukemiseen.

6. RAPORTOINTI

Yliopisto raportoi toiminnastaan tilinpäätöksessä ja siihen kuuluvassa toimintakertomuksessa sekä vuosittaisessa erillisraportissa sopimuksen tavoitteiden ja korkeakoulun strategian toteuttamisen keskeisten toimenpiteiden toteutumisesta. Yliopisto myös perustelee mahdolliset poikkeamat sovittujen tavoitteiden toteutumisessa tai toimenpiteiden ajoituksessa. Rahoituksen käytöstä raportoidaan yliopistojen taloushallinnon koodiston mukaisesti. Yliopisto informoi ennakoivasti, vuosiraportoinnin ulkopuolella ministeriötä rakenteellisista uudistuksista, joilla on merkittäviä henkilöstövaikutuksia.

Opetus- ja kulttuuriministeriö varmistaa sopimuskauden aikana vuosittain, että korkeakoulu on käynnistänyt tai edennyt sopimuksen mukaisissa toimenpiteissä. Mahdollisissa ongelmatilanteissa OKM käy vuosittain alkusyksystä tarkentavan keskustelun korkeakoulun kanssa aiemmin päätetyn strategiarahoituksen tason tarkistamiseksi.

Opetus- ja kulttuuriministeriö arvioi sopimuksen toteutumista ministeriön kirjallisessa palautteessa, ohjaukseen liittyvien korkeakouluvierailujen yhteydessä ja osana vuotuista tilastoseurantaa.

ALLEKIRJOITUKSET

Tätä sopimusta on tehty kaksi samansisältöistä kappaletta, yksi kummallekin osapuolelle.

Tapio Kosunen
Ylijohtaja

Ilkka Herlin
Hallituksen puheenjohtaja

Jorma Karhu
Johtaja

Mari Walls
Rehtori

LIITTEET